

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Прев 460/2024
18.09.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Татјане Миљуш, председника већа, Татјане Ђурица и Весне Мاستиловић, чланова већа, у парници тужиоца DELHAIZE SERBIA друштво са ограниченом одговорношћу Београд, Нови Београд, МБ 17569171, чији је пуномоћник Недељко Д. Велисављевић, адвокат у ..., против тужених Друштва са ограниченом одговорношћу GAMICO FAKTORING Београд, МБ 07024584 и Предузећа за спољну и унутрашњу трговину и производњу INTERKOMERC акционарско друштво Београд, Стари Град, МБ 07024584, чији је заједнички пуномоћник Горан Радовац, адвокат у ..., ради проглашења извршења недопуштеним, вредност предмета спора 29.799.858,03 динара, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда 2Пж 810/20 од 10.08.2022. године, у седници одржаној дана 18.09.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Привредног апелационог суда 2Пж 810/20 од 10.08.2022. године.

Образложење

Привредни суд у Београду је пресудом 17П 2055/2016 од 19.04.2017. године усвојио тужбени захтев тужиоца и прогласио недопуштеним извршење одређено закључком извршитеља Александра Вуловића бр. И.И 76/2013 од 20.11.2013. године и закључком извршитеља Александра Вуловића бр. И.И. 76/2013 од 04.12.2013. године, који су донети у извршном поступку 5И.И. 934/13 који се води пред Привредним судом у Београду, те у целости укинуо наведене закључке извршитеља и ставио ван снаге све извршне радње одређене и спроведене по наведеним закључцима извршитеља, те обавезао тужене да тужиоцу накнаде трошкове парничног поступка у износу од 1.781.250,00 динара.

Привредни апелациони суд је донео пресуду 2Пж 810/20 дана 10.08.2022. године којом је преиначио пресуду Привредног суда у Београду 17П 2055/2016 од 19.04.2017. године тако што је одбио тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се прогласи недопуштеним извршење одређено закључком јавног извршитеља Александра Вуловића број И.И.76/2013 од 20.11.2013. године и закључком извршитеља Александра Вуловића И.И. 76/13 од 04.12.2013. године, који су донети у извршном поступку 5 И.И.934/13 који се води пред Привредним судом у Београду, као и захтев да се наведени закључци извршитеља ставе ван снаге, као и извршне радње одређене и

спроведене по наведеним закључцима извршитеља; обавезао тужиоца да туженом GAMICO FAKTORING Београд накнади трошкова парничног поступка у износу од 887.280,00 динара, а туженом INTERKOMERC Београд да накнади трошкове парничног поступка у износу од 45.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је изјавио благовремену и дозвољену ревизију, којом пресуду побија због битне повреде одредаба парничног поступка и због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду по одредбама члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 10/23 – др. закон), Врховни суд је одлучио да ревизија тужиоца није основана.

У доношењу побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју суд у ревизијском поступку пази по службеној дужности. Наводи ревидента којим указује на битну повреду одредаба поступка из члана 374. став 1. у вези са одредбом члана 396. Закона о парничном поступку од стране другостепеног суда су неосновани. Не стоје наводи да је дугостепени суд игнорисао поступак на кога је тужилац упућен јер је његово право оцењено као вероватно, и да је пропустио да одлучи на основу тужбеног захтева, већ да је ускратио право тужиоцу на заштиту у парничном поступку и вратио га на поступак извршења. Напротив, из разлога наведених у другостепеној одлуци произилази да је другостепени суд дао разлоге према којима је одлучио о истакнутом тужбеном захтеву. Закључак је да нема битне повреде одредаба парничног поступка учињене пред другостепеним судом у смислу одредбе члана 374. став 1. ЗПП.

Према чињеничном стању утврђеном у првостепеном поступку, поступак извршења покренут је предлогом за извршење на основу веродостојне исправе ради наплате новчаног потраживања у износу од 35.276.428,80 динара, поднетим Привредном суду у Београду дана 14.11.2013. године од стране извршног повериоца GAMICO FAKTORING Београд, против извршног дужника INTERKOMERC Београд. Поступајући по предлогу извршног повериоца, Привредни суд у Београду донео је решење о извршењу број 5ИИ. 934/13 од 18.11.2013. године и одредио да ће извршење спровести извршитељ Александар Вуловић. Закључком И.И. 76/13 од 19.11.2013. године, извршитељ је одредио спровођење извршења пописом, проценом и продајом покретних ствари извршног дужника, те намирењем из цене продатих ствари. Извршитељ је дана 20.11.2013. године, на предлог повериоца, донео закључак којим мења средство извршења, па уместо извршења на покретним стварима одредио је извршење на новчаном потраживању извршног дужника према дужницима, овде тужиоцу DELHAIZE SERBIA ДОО Нови Београд и „Ц МАРКЕТ“ ДОО Београд (који је брисан у току жалбеног поступка услед статусне промене припајања DELHAIZE SERBIA ДОО Нови Београд). Закључком од 04.12.2013. године извршитељ преноси заплењено потраживање извршном повериоцу. Потраживање преноси уместо исплате. У закључку је констатовано да се пренос потраживања сматра спроведеним када је закључак којим се одређује пренос потраживања уместо исплате достављен дужнику извршног дужника. Закључком од 06.12.2013. године извршитељ утврђује да се преносом потраживања извршни поверилац сматра намиреним за износ од 33.977.186,67 динара, па у том делу извршни поступак закључује.

Код овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд усваја захтев тужиоца и проглашава недопуштеним извршење због бројних неправилности учињених у поступку извршења од стране извршитеља. Насупрот закључку првостепеног суда, другостепени суд сматра да захтев тужиоца није основан и да су евентуалне неправилности учињене у поступку пред извршитељем разлог за коришћење правног средства из члана 74. Закона о извршењу и обезбеђењу (захтев за отклањање неправилности) и не тичу се права које спречава извршење. Поред тога, другостепени суд цени наводе тужиоца у погледу компензације, којим тужилац истиче да је потраживање извршног дужника према тужиоцу престало, па је закључком извршитеља на извршног повериоца пренето потраживање које није постојало, па образлаже да се из достављене изјаве о компензацији не види основ потраживања која се стављају у пребој, па се не може закључити да ли се односи на заплењено потраживање, нити је прилог компензације потписан од учесника компензације.

Према закључку Врховног суда ревизија није основана, а одлука другостепеног суда је правилна из следећих разлога.

Тужилац је упућен као треће лице да покрене поступак против извршног повериоца GAMICO FAKTORING доо Београд у поступку извршења ИИ 934/13, ради проглашења извршења недопуштеним. Према садржини образложења решења СИИ 934/13 од 10.02.2014.године, треће лице Ц Маркет ад Београд је уложило приговор са наводима да потраживање према том трећем лицу не постоји, и да потраживања нису доспела на наплату. Тужилац је, као треће лице, навео у приговору да постоје међусобна потраживања извршног дужника и тог трећег лица. Тужилац и друго означено треће лице упућени су да покретну парнични поступак позивом на одредбе члана 50. став 1. Закона о извршењу и обезбеђењу, са разлога што подносиоци приговора истичу наводе усмерене на доказивање да предмет извршења не постоји, односно да постоји право трећег лица које спречава извршење, конкретно право на компензацију са потраживањем које треће лице има према извршном дужнику и да потраживање које је предмет извршења није доспело. Оцењено је да је без утицаја навод да спровођење компензације није дозвољено по одредби члана 46. Закона о платном промету, јер је рачун извршног дужника у блокади.

Тужилац тужбу заснива на два основа. Први се односи на неправилности у поступку спровођења извршења од стране извршитеља. Други се тиче пренетог потраживања, за које тврди да је престало компензацијом. На тим наводима заснива и ревизију. Ревидент истиче да применом одредбе члана 147. Закона о извршењу и обезбеђењу и члану 46. Закона о платном промету није могла бити спроведена судска цесија, односно опренос ради намирања на извршног повериоца потраживања извршног дужника чији рачун је у блокади.

Наводи ревидента којим указује на одредбе члана 147. Закона о извршењу и обезбеђењу неосновани су јер се не ради о преносу потраживања забрањеног законом. Одредбе члана 46. Закона о платном промету („Службени гласник СРЈ“ бр.3/2002—5/2003 и „Службени гласник РС“ бр. 43/2004...31/2011) које су биле на снази у време закључка о извршењу, прописивале су да правна лица која обављају делатност могу међусобне новчане обавезе измиривати и уговарањем промене поверилаца у одређеном облигационом односу, али ако су њихови рачуни у тренутку плаћања блокирани ради извршења принудне наплате, они не могу измиривати новчане обавезе на такав начин.

Ради се о уговарању, дакле промени повериоца слободном вољом повериоца и дужника, што у извршном поступку није случај. Наведена одредба не може се применити с обзиром да се не ради о преносу потраживања на основу правног посла, односно вољом туженог INTERKOMERC АД Београд, као извршног дужника, већ се пренос потраживања врши мимо његове воље у складу са чланом 159. Закона о извршењу и обезбеђењу („Службени гласник РС“, бр. 99/2011). Тужилац као дужник према овде туженом ИНТЕРКОМЕРЦ АД Београд, преносом потраживања на извршног повериоца, не трпи штету. Наводи којима тужилац указује на неправилности у извршном поступку, учињене од стране извршитеља нису од значаја за испуњеност услова за проглашење да је извршење на одређеном предмету недопуштено, што је предмет тужбеног захтева. Према одредби члана 50. Закона о извршењу и обезбеђењу („Службени гласник РС“, бр. 99/2011) на основу ког је тужилац упућен да у парници исходuje проглашење извршења недопуштеним, одређено је да лице које тврди да у погледу предмета извршења има право које спречава извршење, може да изјави приговор којим тражи да се извршење на том предмету прогласи недопуштеним. Таквим правом је извршни суд сматрао право овде тужиоца на компензацију.

Врховни суд оцењује да се право на компензацију новчаног потраживања, као начин престанка потраживања, не може сматрати правом у погледу предмета извршења које спречава извршење на новчаном потраживању извршног дужника. Такође, ни тврдња да је потраживање престало већ спроведеном компензацијом не доказује право трећег лица које спречава извршење на новчаном потраживању извршног дужника. Околности од значаја за престанак и непостојање заплењеног новчаног потраживања према овде тужиоцу биће од значаја и предмет доказивања у поступку између извршног повериоца и овде тужиоца, као дужника заплењеног и пренетог новчаног потраживања.

Наводи ревидента који се тичу пропуста другостепеног суда да цени неправилности у поступку извршења од стране јавног извршитеља, неосновани су, јер се не тичу права које спречава извршење. Заправо, ниједан од основа на којим тужилац заснива тужбу за недопуштеност извршења не тичу се права које спречава извршење. То што је тужилац упућен на парнични поступак у смислу члана 50. Закона о извршењу и обезбеђењу не значи да има право које спречава извршење. Напротив, такво право тужилац у овој парници није доказао.

Стога, како не постоје разлози због којих је ревизија изјављена, ни разлози о којима ревизијски суд води рачуна по службеној дужности, Врховни суд је применом одредбе члана 414. Закона о парничном поступку, одбио ревизију као неосновану.

**Председник већа – судија
Татјана Миљуш,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић